



NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

ELNÖK

A Nemzeti Választási Iroda elnökének 6/2022. NSz. számú határozata

A Nemzeti Választási Iroda Elnöke a Magyar Kétfarkú Kutya Párt (székhely: 1071 Budapest, Damjanich utca 26/B III/1.) (a továbbiakban: Szervező) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozza a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Iroda elnöke a

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés az egyetemes szolgáltatásra jogosult lakossági felhasználó által a villamosenergiáért fizetendő egyetemes szolgáltatási árat az 1989. július 6-án alkalmazandó mértékkel megegyező hatósági árként határozza meg?”

országos népszavazásra javasolt kérdést elutasítja, és azt nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye, de a szervező a kérdést ismételten benyújthatja. Az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a Nemzeti Választási Bizottság napirendjére kell tűzni kivéve, ha a támogató választópolgárok száma – beleértve a magánszemély szervezők számát is – nem éri el a húszat. A szervező a kérdést a Nemzeti Választási Iroda elnöke elutasító határozatának közlését követő 15 napon belül nyújthatja be ismételten személyesen vagy postai úton (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest Pf: 547.). A határidő elteltét követően benyújtott azonos kérdés nem ismételt benyújtásnak, hanem új kérdésnek minősül.

Indokolás

I.

Szervező 2022. szeptember 9-én 13 óra 28 perckor – N. D. meghatalmazott útján eljárva - országos népszavazási kezdeményezést nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából.

Szervező az Nsztv. 4. § (1) bekezdésében rögzített előzetes feltételek meglétének igazolására öt darab választópolgári aláírásokat tartalmazó aláírásgyűjtő ívet csatolt.

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdése alapján a Nemzeti Választási Iroda elnöke a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé, ha a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 2-4. §-ban, a 6. §-ban és a 8. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

II.

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva megállapítom, hogy Szervező kezdeményezése az alábbiak miatt nem felel meg az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek.

A Nemzeti Választási Iroda az Nsztv. 3. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettsége alapján ellenőrizte Szervező létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában.

Az ellenőrzés eredményeképpen megállapítom, hogy a Magyar Kétfarkú Kutya Párt népszavazási kezdeményezésén feltüntetett adatai teljeskörű egyezést mutatnak a www.birosag.hu oldalon elérhető, a civil szervezetek bírósági

nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) 86.§ (1) bekezdése szerint közhiteles nyilvántartásban szereplő adatokkal.

A Nemzeti Választási Iroda az Nsztv. 4. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettsége alapján elvégezte a 46 támogató polgár választójogának és adatainak ellenőrzését a központi névjegyzék adatai alapján.

Megállapítom, hogy Szervező által benyújtott beadványon a támogató polgárokra vonatkozóan az alábbi adatok szerepelnek: olvasható családi és utónév, személyi azonosító, lakcím és saját kezű aláírás.

A formai ellenőrzés során a központi névjegyzék adataival való összevetés eredményeképpen megállapítható, hogy egy támogató polgár két aláírással is támogatta a népszavazási kezdeményezést, továbbá egy támogató polgár hibásan tüntette fel lakcímét az aláírásgyűjtő íven, további egy támogató polgár pedig a megadott személyi azonosítóval nem található a központi névjegyzékben így a választójoga és egyéb adatai ellenőrzését az Iroda nem tudta elvégezni.

Az Nsztv. 4. § (4) bekezdésére figyelemmel a támogató polgárok adatai és választójoga ellenőrzését követően megállapítom, hogy Szervező által csatolt negyvenhat támogató polgár aláírásából összesen negyvenhárom választópolgári aláírás volt érvényes.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a kezdeményezés benyújtása megfelel az Nsztv. 2-4. §-ok és a 6. § szerinti feltételeknek és az nem ütközik a 8. § (1) bekezdésébe sem.

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdése alapján az országos népszavazási kezdeményezésnek a Nemzeti Választási Iroda által végzett előzetes vizsgálata nem kizárólag a formai szabályok megtartására vonatkozik, hanem bizonyos fokú tartalmi vizsgálatra is kiterjed. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint a benyújtástól számított 5 napon belül akkor is elutasításnak van helye, ha e körben az nyer megállapítást, hogy „a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes”. Ennek oka, hogy az Nsztv. 10. § (1) bekezdése alapján az országos népszavazási kezdeményezés rendeltetésszerűsége az érdemi elbírálás előfeltételét képező körülmény.

Azt, hogy mely kezdeményezés nem egyeztethető össze az országos népszavazásnak az Alaptörvényben és az Nsztv. preambulumban meghatározott alkotmányos céljával, illetve rendeltetésével, minden esetben esetről esetre, a kezdeményezéssel kapcsolatos valamennyi körülmény (pl. benyújtás körülményei, kérdés megfogalmazása) együttes vizsgálata alapján állapítható meg.

Ennek során mindenekelőtt az Nsztv. 1. § (1) bekezdése alapján a népszavazási eljárásban is alkalmazandó, és a jogintézménnyel való visszaélés ellen megfogalmazott, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének érvényesülése vizsgálandó.

Az eljárási alapelvnek a népszavazási eljárásban betöltött szerepével a Kúria és az 2012. január 1-jét megelőzően jogorvoslati fórumként az Alkotmánybíróság is több ízben foglalkozott. A Kúria e témájú döntéseiben – pl. Knk.VII.37.959/2017/3., Knk.VII.37.524/2017/2. és a Knk.IV.37.521/2013/2. számú végzések – a 18/2008. (III. 12.) AB határozatban foglalt okfejtést vette alapul, amelyben az Alkotmánybíróság a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét arra tekintette értelmezte, hogy az Országos Választási Bizottsághoz tömegesen nyújtottak be „komolytalan”, a népszavazás jogintézményével ellentétes kérdéseket.

Az Alkotmánybíróság határozata szerint „[a] rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye a hitelesítési eljárás kezdeményezése során azt jelenti, hogy az aláírásgyűjtés kezdeményezőjének az országos népszavazás alkotmányos rendeltetésére, a közvetlen hatalomgyakorlás kivételességére, az állam életében betöltött szerepére és súlyára tekintettel kell eljárnia. Felelősségteljesen, annak tudatában kell benyújtania kezdeményezését, hogy az általa útjára indított népszavazási eljárás állásfoglalásra készíti az ország valamennyi választópolgárát, és annak eredményeként az Országgyűlést kötelező döntés születik, amely országgyűlési döntéssé, törvényé válva hosszabb távon meghatározza a polgárok jogait, kötelezettségeit, befolyásolja a társadalom életét.” [lásd: 18/2008. (III. 12.) AB határozat, ABH 2008, 212, 224]

A rendeltetésellenes joggyakorlás mindenekelőtt az, ha az országos népszavazási kezdeményezéshez való jog és az eljárási jogosultságok gyakorlása úgy történik, hogy az nyilvánvalóan nem az eljárás céljának elérésére irányul, hanem az egyén jogainak és érdekeinek érvényesítésére. Az országos népszavazás azonban, ahogyan az az Alaptörvény B) cikkében is megfogalmazást nyert, az állampolgárok közösségének alkotmányos joga, éppen ezért az eljárás megindítása nem lehet öncélú. Az eljárási szabályok alkotmányos rendeltetése is az, hogy a nép akarata kinyilvánításának garanciális keretét szolgáljon. [lásd: 148/2011. (XII. 2.) AB végzés, ABH 2011, 1335, 1337.]

Ezért ellentétes a népszavazás alkotmányos funkciójával, ha a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét megsértve szervező nyilvánvalóan komolytalan, valójában nem egy országos népszavazás tényleges megtartásának szándékával benyújtott népszavazási kérdés hitelesítését kezdeményezi.

Álláspontom szerint a kérdés bár formailag arra irányul, hogy az Országgyűlés az egyetemes szolgáltatásra jogosult lakossági felhasználó által a villamosenergiáért fizetendő egyetemes szolgáltatási árat az 1989. július 6-án alkalmazandó mértékkel megegyező hatósági árként határozza meg, ugyanakkor annak tartalmi vizsgálatát elvégezve megállapítható, hogy az abban meghatározott dátum megválasztása - amely Kádár János halálának napja – ironikus véleménynyilvánításnak tekinthető, amely alapján megalapozottan arra lehet következtetni, hogy Szervező szándéka valójában nem azt célozza, hogy a lakossági felhasználók által a villamosenergiáért fizetendő egyetemes szolgáltatási árat valóban a Kádár János halála napján érvényes árak szerint maximalizálják.

Ezt támasztja alá azon körülmény is, hogy Szervező a kezdeményezés benyújtásának napján közösségi oldalán emlékeztetett arra, hogy még július közepén jelentették be, hogy rezsivédelmi népszavazást kezdeményeznek a Kormány intézkedéseivel szemben. Azt is hozzáfűzték, hogy a konzultációik eredményei szerint a magyarok 98,5 %-a szerint „a rezszi rossz”, ráadásul „megjöttek az első csekkek is és az egész olyan, mint egy rossz vicc.” A bejegyzésben közzétették, hogy ezért hivatalosan is benyújtották a Nemzeti Választási Irodához az erre vonatkozó két népszavazási kérdésüket hitelesítés céljából, amelynek értelmében „a villany és a gáz árát a Kádár János halála napján aktuális árakban maximalizálnák, hatósági árként, örökre.”

Fentiekben hivatkozott következetes joggyakorlatra is tekintettel megállapítom, hogy Szervező ezen szándéka nyilvánvalóan abszurd célra irányul és komolytalan, ezért ellentétes a jogintézmény alkotmányos céljával és nem egyeztethető össze annak rendeltetésével sem. A népszavazás alkotmányos rendeltetésével ugyanis nem fér össze az olyan szervezői joggyakorlás, amelynek célja ténylegesen nem az, hogy a választópolgárokat valamely kérdésben állásfoglalásra készítse, és az Országgyűlést pedig e döntés végrehajtására, hanem kizárólag az, hogy a népszavazás intézményéhez méltatlan kérdés megfogalmazásával – és a népszavazási kérdések elbírálásával együttjáró nyilvánosság felhasználásával – kifejezhesse véleményét.

Ezen okból kifolyólag, az Nsztv. 10. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörben eljárva a kezdeményezést elutasítom, és nem terjesztem a Nemzeti Választási Bizottság elé hitelesítésre.

III.

A határozat az Alaptörvény B) cikkén, az Nsztv. 2. § (1) bekezdésén, a 3. § (1) és (5) bekezdésén, a 4. § (1), (3) és (4) bekezdésén, a 10. § (1) bekezdésén, a 15. § (2) és (3) bekezdésén, a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontján, a jogorvoslatról, illetve az ismételt benyújtásról szóló tájékoztatás az Nsztv. 10. § (2) és (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2022. szeptember 14.

Dr. Nagy Attila
elnök

